

# Memo



Aan:	Gemeenteraad
Cc:	
Van:	Ria Ankersmit
Datum:	
Kenmerk:	
Onderwerp:	Actieve info rapportage onderzoek Basiskwaliteit landschap en biodiversiteit en stand van zaken Uitvoeringsprogramma Visie op landschap, natuur en groene kernen

## Aanleiding

In 2021 heeft u als gemeenteraad de Visie op landschap, natuur en groene kernen vastgesteld. Bij deze visie hoort een uitvoeringsprogramma voor 10 jaar. Op het moment dat er een uitvoeringsactie is afgerond informeren we u daarover; denk aan Bomenbeheerplan, Bosbeheerplan, Ecologisch berm- en watergangenbeheerplan en Biodiversiteitsplan. Op dit moment is het onderzoek naar Basiskwaliteit landschap en biodiversiteit afgerond. Hierover willen we u graag informeren.

Daarnaast rapporteren we in de jaarlijkse cyclus van de begroting, de bestuursrapportages en de jaarstukken over de voortgang van het uitvoeringsprogramma van de Visie op landschap, natuur en groene kernen. Verschillende partijen hebben aangegeven dat men bij cyclus van begroting en jaarstuk het totaaloverzicht van de voortgang van het Uitvoeringsprogramma mist. Via deze memo willen we u daar ook graag over informeren.

## Onderzoek Basiskwaliteit landschap en biodiversiteit

Alle gemeenten in de Achterhoek hebben een onderzoek naar basiskwaliteit landschap en biodiversiteit uit laten voeren. Met als doel: inzicht en een nul-meting in de hele regio voor de stand van zaken van de basiskwaliteit landschap en biodiversiteit.

Het is belangrijk om te realiseren dat het basiskwaliteit betreft. Dus geen bijzondere natuurgebieden of bijzondere zeldzame dier- of plantsoorten maar de algemene basis van landschapselementen als houtsingels en hagen voor een herkenbaar landschap en algemene plant- en diersoorten die daarbij horen. In de bijlage het volledige rapport voor u ter info. De kaarten in dit rapport zijn in pdf maar de data wordt voor de hele regio door DataLabGO omgezet in een overzichtelijk dashboard.

De meest belangrijke kaarten zijn:

- Voor Basiskwaliteit landschap (zie blz 29) zijn de scores: goed 44%, matig 45% en slecht 11%
- Voor Basiskwaliteit biodiversiteit (zie blz 45) zijn de scores: goed 39%, matig 39% en slecht 22%

Dit zijn niet resultaten waar we tevreden mee zijn want het gaat om basiskwaliteit. Op regio schaal scoren we in de middenmoot. Dit onderzoek geeft wel inzicht. Het betekent dat de inzet die we met de Visie op landschap, natuur en groene kernen hebben opgestart nodig is en dat we hier mee door moeten gaan. Het betekent ook dat we deze inspanningen, het effect van het Uitvoeringsprogramma Visie op landschap, natuur en groene kernen nu ook daadwerkelijk kunnen toetsen. Het onderzoek wordt ongeveer elke 5 jaar (samen met andere gemeenten) herhaald.

We denken dat we met het Uitvoeringsprogramma van de Visie op landschap, natuur en groene kernen al wel de juiste (beleids)acties in gang hebben gezet om de basiskwaliteit te behouden en verder te versterken. Denk aan:

- nieuwe Verordening bomen en landschap Oude IJsselstreek;
- Gebiedsproces Zwarte Veen (aanleg is nu afgerond, maar bij dit onderzoek nog niet gestart dus in dit onderzoek zijn die resultaten nog niet verwerkt)
- aanlegsubsidie landschap (nog niet structureel, voorstel volgt begroting 2024 en verder);
- het landschapfonds voor onze agrarische ondernemers;
- het biodiversiteitsplan;
- ecologisch berm- en watergangenbeheerplan;
- de afspraken rondom landschappelijke inpassing bij ruimtelijke ontwikkelingen;
- de ontwikkeling van het platform Onze Oude IJsselstreek voor en samen met onze groene vrijwilligersgroepen om hen te ondersteunen in een netwerk.

### **Stand van zaken Uitvoeringsprogramma**

Bij de Visie op landschap, natuur en groene kernen zit een Uitvoeringsprogramma. Een tabel waarin alle acties zijn samengevat die voortkomen uit de verschillende hoofdstukken in de visie. De onderstaande tabel geeft het volledige Uitvoeringsprogramma weer. In de tweede kolom vindt u de stand van zaken in tekst waarbij de kleuren staan voor:

- Wit, nog niet gestart 6x
- Oranje, in uitvoering 17x
- Groen, klaar 15x
- Paars, als structurele taak ingebed in onze organisatie 4x

Dat betekent dat we in jaar 3 van het 10 jaar durende Uitvoeringsprogramma bijna de helft van alle acties hebben afgerond en dus voor op schema lopen. Met deze voortgang zijn we erg tevreden en dat delen we graag met u. De versnelling komt omdat bij verschillende acties is samengewerkt met andere opgaven, zoals het maken van de Participatieverordening en Handhavingsbeleid. Verder hebben we opgemerkt dat acties uit het Uitvoeringsprogramma van deze visie en acties uit de Klimaatagenda (vastgesteld 2022) elkaar versterken en dus worden die gezamenlijk opgepakt. Daarnaast heeft ook de impuls voor woningbouw de acties onder de kopjes 'groen en bouwen' en 'landschappelijke verstedelijking' versnelt.

Het thema landschap en biodiversiteit is heel belangrijk voor onze leefomgeving, de inzet is daarom terecht en geeft resultaat. We hebben met dit schema geprobeerd om in één tabel de stand van zaken samen te vatten. Mochten er vragen of onduidelijkheden zijn neemt u dan contact op met: Tineke Vos, adviseur landschap en groen via [t.vos@oude-ijsselstreek.nl](mailto:t.vos@oude-ijsselstreek.nl) of tel 0315-292413.

H4: Overkoepelende visie	
Maatregel	Stand van zaken
<b>Behoud Basiskwaliteit</b>	
Richtlijnen bestemmen landschapselementen in Omgevingsplan	Wordt gerealiseerd in Omgevingsplan
Richtlijnen gebiedsaanduidingen in Omgevingsplan	Wordt gerealiseerd in Omgevingsplan
Opstellen beoordelingskader vergunningverlening	Klaar (2023) is onderdeel van Verordening Bomen en Landschap Oude IJsselstreek
Handhaving van vergunningsplicht werkzaamheden	Klaar (2022) is onderdeel van Handhavingsbeleidsplan 2022-2024
<b>Communicatie en Educatie</b>	
Vervaardigen interactieve landschapskaart	In uitvoering, gekoppeld aan onderzoek Basiskwaliteit landschap en biodiversiteit (2023)
Vervaardigen boekwerkje landschapstypen	Klaar (2021) is pagina op gemeentelijke website geworden geen gedrukt boekwerkje
Opstellen folder Regeling Landschap en Biodiversiteit	Klaar (2021) is pagina op gemeentelijke website geworden. Nog wel structurele verankering nodig in Begroting 2024 en verder
Ontwikkelen landsch(app)	Nog niet gestart, eerst interactieve landschapskaart en communicatie agenda voor landschap en groen nodig (2023)
Communicatie, in beeld brengen stimuleren particuliere initiatieven	Start in 2023 als onderdeel van de communicatie agenda voor landschap en groen
Ontwikkelen programma voor NME les(sen) op basisscholen	Klaar (2021) nog wel structurele verankering nodig in Begroting 2024 en verder
Opstellen participatie beleid, uitvoering maatregelen VLNGK	Klaar (2022) als onderdeel van Participatieverordening
H5: Visie op Landschap	
Maatregel	Stand van zaken
<b>Agrarisch landschap</b>	
Opstellen spelregels perceelsverruiming en communicatie	Klaar (2023) is onderdeel van Verordening Bomen en Landschap Oude IJsselstreek
Mogelijkheden onderzoeken financiering beheer uit landschapsfonds	Klaar (2022) subsidieverordening Landschapsfonds
Opstellen pachtvoorwaarden landbouw te gast	Klaar (2021) als onderdeel van proces Zwarte Veen
<b>Ruimte voor energie</b>	
Evalueren en monitoren ervaringen rondom omgevingsfonds	Nog niet gestart, kan pas als zonnevelden zijn gerealiseerd en afgesproken omgevingsfonds is ingezet.
<b>Landschappelijke verstedelijking</b>	
Opstellen regels stedelijke uitbreiding	Klaar (2021) verwerkt in aanwijscriteria van de uitbreidingslocaties en per woningbouwlocatie is landschapslezen uitgangspunt voor verdere ontwerp
Mogelijkheden onderzoeken bijdrage landschapsfonds bij verstedelijking	Klaar (2021) niet aan de orde want landschap als onderlegger voor ontwerp is harde eis bij uitbreidingslocaties
Aanvullend kwaliteitscriteria woonfunctie buitengebied en landschap	In uitvoering, ondedeel van opstellen kader wonen in het buitengebied samen met team RO (2023)
<b>Natuurlandschap</b>	
Samen met provincie stimuleren ontwikkeling particuliere natuur GNN	Gestart, inzet wordt geïntensiveerd nav communicatie agenda voor landschap en groen (2023)
Ontwikkelen bos in samenspraak provincie en landeigenaren	Gestart, inzet wordt geïntensiveerd nav communicatie agenda voor landschap en groen (2023)
Samen met agrariërs mogelijkheden onderzoeken ontwikkelen agrobossen	Gestart, inzet wordt geïntensiveerd nav communicatie agenda voor landschap en groen (2023)
Onderzoeken ontwikkeling kleine bosjes op voormalige stortplaatsen	Gestart, inzet wordt geïntensiveerd nav communicatie agenda voor landschap en groen (2023)
In kaart brengen bijzondere flora en fauna gemeente	In uitvoering, onderdeel van Biodiversiteitsplan (2023) en opdracht bij extern bureau (2023) nav ecologisch bermbeheer
<b>Biodiversiteit lijnelementen</b>	
Praktische start ecologisch bermbeheer en maken bermbeleidsplan	Klaar (2023) ecologisch berm- en watergangenbeheerplan. Praktische start gemaakt in 2022. Voor volledige implementatie nog middelen nodig.
Versterken hoofdstructuren door gepaste boombeplanting	Locaties zijn in beeld, inplanten is structurele actie
Samen met waterschap onderzoeken ecologisch beheer	In uitvoering, is onderdeel van implementatie ecologisch berm- en watergangenbeheerplan
Landschap lees- en beleefbaar maken langs routestructuren	Klaar (2022) is structureel onderdeel van Uitvoeringsagenda recreatie en toerisme
H6: Visie op Groene Kernen	
Maatregel	Stand van Zaken
<b>Biodiversiteit</b>	
Op kernniveau locaties in beeld brengen extra aanplant	Locaties zijn in beeld, inplanten is structurele actie
In beeld brengen groenvakken monocultuur en ecologisch beheer	Locaties zijn in beeld, aanpassen beheer is structurele actie
In beeld brengen mogelijkheden vernatting	In uitvoering, is onderdeel van Meerjarenplan vergroenen en klimaatadaptatie (2023)
Opstellen plan van aanpak vergroenen sportparken en schoolpleinen	Klaar (2022) is onderdeel van Speelruimteplan
<b>Groenstructuur in kernen</b>	
Vastleggen groenstructuur per kern	Wordt gerealiseerd in Omgevingsplan
Planologisch borgen van groenstructuur in bestemmingsplan	Wordt gerealiseerd in Omgevingsplan
Op kernniveau locaties in beeld brengen extra aanplant (entrees)	Locaties zijn in beeld, inplanten is structurele actie
<b>Klimaatadaptatie</b>	
Data van de klimaatatlas verder analyseren en aanscherpen	In uitvoering, is onderdeel van Meerjarenplan vergroenen en klimaatadaptatie (2023)
Knelpunten signaleren en klimaatadaptatie plan opstellen	In uitvoering, is onderdeel van Meerjarenplan vergroenen en klimaatadaptatie (2023)
Aanpassing groenstructuur om infiltratie- en bergingscapaciteit te vergroten	In uitvoering, is onderdeel van Meerjarenplan vergroenen en klimaatadaptatie (2023)
Stimuleren vasthouden water op eigen perceel (tuinen, Steenbreek)	Klaar (2022) is onderdeel van de structurele Afkoppelvergoeding en acties samen met St Steenbreek zoals Actie Tegel eruit, Plant erin
<b>Groen en Bouwen</b>	
Inbreidinglocaties afzetten tegen hoofdgroenstructuur	Klaar (2021) niet bouwen op groen in eigendom van de gemeente is verwerkt in update van de lokale kwaliteitscriteria woningbouw
Opstellenstreefwaarden groen in stedelijke ontwikkeling	Klaar (2022) is onderdeel van de Klimaatagenda
Opzetten groenfondsen binnenstedelijke ontwikkeling	Klaar (2022) niet aan de orde want streefwaarde groen (3-30-300) is een eis vanuit de Klimaatagenda
Stimuleren natuurinclusief bouwen nieuwe ontwikkelingen (folder)	In uitvoering, onderdeel van Biodiversiteitsplan (2023)